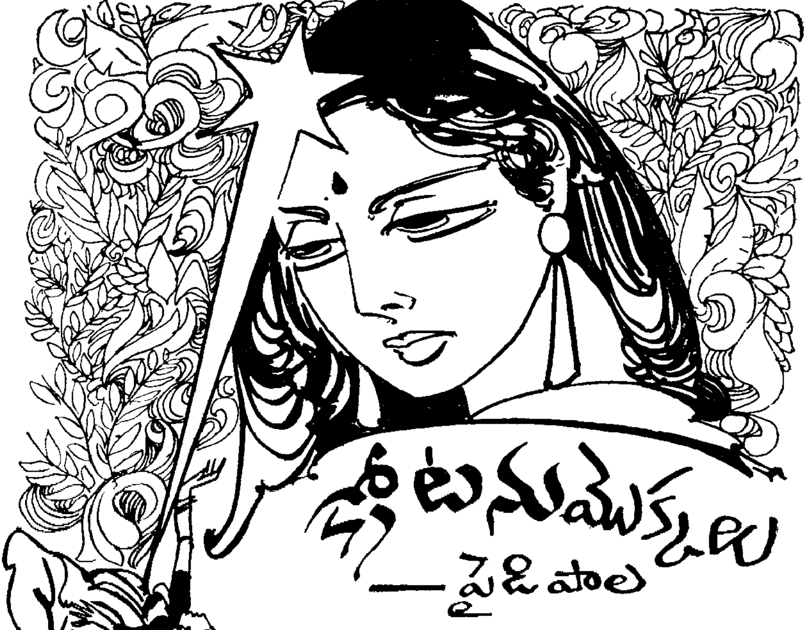

కోటను మొక్కులు

— పైడిపాల

పశువులు రెండు రకాలు.

ఆడా మగా తేడా కాదు.

ఆడ జాతిలోనే ఆవు— గేదె అని.

ఆవుకి గిత్తపుడితేఆనం దిస్తాం.

గేదె పెయ్యని పెడితే సంతోషిస్తాం.

మనుషుల్లోనూ రెండు రకాలు—

అవును, ఆడాళ్ళలోనే —అదికూడా చెప్పాలా?

(అనాదినుంచీ కధలూ కన్నీళ్ళూ ఆడజాతి ఆస్తి)

బ్రాహ్మలూ—బ్రాహ్మణేతరులూ కాదు.

ఫార్వర్డ్ కేస్టు—షెడ్యూల్డు కేస్టుకాదు.

సంసారులూ—సానులూ.

పొరపాటయింది—ఇప్పుడు పై దానికి కులభేదం లేదు.

భోగంవాళ్ళూ—భోగంవాళ్ళు కాని వాళ్ళూ.

అందరూ ఆడది నెల తప్పగానే కొడుకు పుట్టాలని కోటి దేవుళ్ళకు మొక్కుకుంటారు.

కాని భోగం జాతిలో మాత్రం కూతురు పుట్టాలనే కోరుకుంటారట!

భోగం కులంలో పుట్టిన సరోజ మాత్రం తన కడుపు పంట 'మగాడు' కావాలని పూజలూ వ్రతాలూ చేస్తోంది.

వేశ్య ప్రార్థనలకి భగవంతుడు ప్రసన్నుడౌతాడా? దేవుడు కూడా మగవాడే మరి!

తెలిసిన మగాళ్ళందరికీ సరోజ తల్లి కావడమే ఇష్టంలేదు:

స్వజాతీయులంతా సరోజ తల్లయినా 'పిల్లతల్లి' కావాలని ఉవ్విళ్ళూరుతున్నారు.

వెరసి, సరోజనందరూ వెర్రిబాగుల పిల్ల అంటున్నారు.

సరోజ కోరిక అసభ్యం, అసహజం అంటున్నారు.

మరి సరోజ మొగుడేమంటున్నట్టు?

భోగం పిల్లకి మొగుడుంటాడా?

మొగుడు లేనిదే సంతాన ప్రాప్తి ఎలా?

సతీసావిత్రి యముణ్ని అడిగిన ప్రశ్నలా వుంది.

(అపరాధం—పతివ్రతల ప్రసక్తి ఇక్కడ పనికిరాదు.)

ఈ ప్రశ్నలోనే అసలు కథంతావుంది.

చిక్కుముడి విప్పుద్దాం—

♦ ♦ ♦

సరోజ ఎంకయ్యమ్మ కూతురు.

సొంత కూతురు కాదు—పెంచుకొన్నది.

ఎంకయ్యమ్మకి సొంత కూతుళ్ళులేరు.

ఎంకయ్యమ్మ తెలివైంది, వలపుకీ మదుపుకీ చెడుపని పిల్లాజెల్లా లేకుండా జాగ్రత్త పడింది.

సరోజ తల్లి సుఖరోగాలతో చచ్చిపోయింది. పోచూపోతూ మూడేళ్ళ పసికందుని ఎంకయ్యమ్మ చేతుల్లో పెట్టింది.

ఆడపిల్ల కదా. కాలూ చెయ్యి వంగిన తర్వాత అక్కరకొస్తుందని వెంకయ్యమ్మ సరోజని ఆదుకొంది.

వేశ్యావృత్తిలో ఎంత జాగ్రత్తపడినా గొర్రె తోక సామెతేనన్న సంగతి ఎంకయ్యమ్మ అనుభవంమీద గ్రహించింది.

అందుకే తన కూతురు సినిమా నటి కావాలని ఆశ. ఆ ఆశతోనే చిన్నప్పటినుంచి మేళాలకీ తాళాలకీ తీసుకెళ్ళకుండా సరోజను చదివిస్తోంది.

ఎనిమిదో తరగతిలో కొచ్చేసరికి సరోజ అరటి మొక్కలా ఎదిగిపోయింది. చదువు మాత్రం అంతంత మాత్రంగానేవుంది.

భోగంపిల్ల స్కూలు కొస్తుందనేసరికి పాంటు తొడుక్కోవడం ప్రారంభించిన ప్రతి కుర్రాడికీ ఆ అమ్మడిమీదే దృష్టి.

కాగితం రాకెట్లూ, లవ్‌లెటర్లూ, కోర చూపులూ, హీరో పోజులూ — స్కూల్లో ఈ బాధ సరోజ కెక్కువై పోయింది.

ఎంకయ్యమ్మ యింట్లో పై చేసిన 'ఒప్పుల కుప్ప', అర విరిసిన మందారం వుందనేసరికి తల నెరిసిన రసికుల కందరికీ పునర్యవ్వనం వచ్చింది.

కన్నెరికం చేస్తామనీ, ఉంచుకుంటామనీ, ఇల్లు రాస్తామనీ, పొలం పిల్లపేర పెడతామనీ- ఎంకయ్యమ్మను వేధించుకు తింటున్నారు.

అలా ముసురుతున్న ముసలి ఈగల మొహాలమీద ఉమ్మేసింది ఎంకయ్యమ్మ.

వాళ్ళలో ఎక్కువమంది ఎంకయ్యమ్మ కాతాదారులే. అయితేనేం—వయస్సు వలపు కడ్డం రాదన్నారు—వరసలేదన్నారు.

సరోజ మరో రెండు క్లాసులు గట్టెక్కింది.

సరోజంటే మాష్టర్లకికూడా విపరీతమైన అభిమానమట! ఆ మాట చెప్పినప్పుడు ఎంకయ్యమ్మ వేదాంతిలా నవ్వేకుంది.

దానిక్కారణం—'ఓపెన్ డోర్ సెమెట్స్ ఎ సైంట్', అనే ఆంగ్లసూక్తి తెలియకపోయినా మగాళ్ళ బలహీనతలు ఎంకయ్యమ్మకు బాగా తెలుసు.

సరోజకి క్లాసు పుస్తకాలకి సంబంధించిన పరిజ్ఞానం ఎలావున్నా వారపత్రికలూ, సినిమా పత్రికలూ చదివి అర్థం చేసుకొనే జ్ఞానం వచ్చింది.

చిన్నప్పటినుంచీ ఎంకయ్యమ్మ సినిమా పిచ్చిని రగిల్చింది గనుక సరోజకి సినిమా నటి కావాలనే తాపత్రయం పెరిగింది.

సినిమా బొమ్మల్లో హీరోయిన్ల స్థానంలో తనని ఊహించుకొనేది. అద్దంలో తన ప్రతిబింబాన్ని వివిధ భంగిమల్లో చూసుకొని మురిసిపోయేది.

ఇలా తల్లీ కూతుళ్ళు కలల పట్టుదారాల తెరల్లోంచి సినిమా ప్రపంచాన్ని చూస్తూ పరవశించిపోతున్న తరుణంలో ఆ యింట్లో ఆనందరావు అడుగుపెట్టాడు.

ఆనందరావు ఆ ప్రాంతంలో పేరున్న సాంఘిక నాటకాల దర్శకుడు. నాటకాల దురదతోబాటు డొక్కశుద్ధీ ఆర్థిక పుష్టీ ఉన్నవాడు.

నలభయ్యో పడి దాటుతున్నా ఇంటి

బాధ్యతలేని ఇల్లరికపుటల్లుడు. అతనికి బాంకులో వుద్యోగమే కాదు—పెద్ద మొత్తం బాంక్ అకౌంటూ వుంది.

ప్రస్తుతం ఆ ప్రాంతంలో దారుణమైన కరువు—అదే నటీమణుల కొఱత. తన చేతి మీదుగా ఓ నూతన నటిని కళాక్షేత్రానికి కానుకగా సమర్పించాలని అతడి అన్వేషణ.

ఈ ప్రయత్నంలో వున్న ఆనందరావు కన్ను సరోజమీద పడింది—సొగసైన కను ముక్కు తీరు అతణ్ని అమితంగా ఆకర్షించింది.

ఆనందరావు తన గుమ్మం దగ్గర తచ్చాడ్డం చూసిన ఎంకయ్యమ్మ పనిపిల్లచేత తలుపు తీయించి అయిదు నిముషాల్లో కొత్త పెళ్ళి కూతురిలా ముస్తాబై వచ్చి వగ లొలికించింది.

తీరా ఆనందరావు కూతురు ప్రసక్తి తెచ్చే సరికి కించిత్ నిరాశపడింది — ఆ తర్వాత సరోజని చూపించమని అడిగితే కోప్పడింది కూడా.

అసలు విషయం చెప్పేసరికి కొంత శాంతించి సినిమాల్లో తప్ప నాటకాల్లో వేషం వేయించనంది.

'సినిమా రంగంలో తారాపథంలో విహరిస్తున్న తారల్లో చాలామంది నాటకాలువేసి పైకి వచ్చిన వాళ్ళే. వెండి 'తెరకి నాటకరంగం నిచ్చెన' అని చెప్పి ఒప్పించేసరికి ఆనందరావు తెలప్రాణం తోకకి వచ్చింది.

ఎంకయ్యమ్మ మెత్తబడి సరోజని ఎదుట పెట్టింది.

ఆనందరావు సరోజని నఖశిఖ పర్యంతం చూసి ఇంటర్వ్యూ చేసి పెళ్ళిచూపుల అనుభూతి పొందాడు. చివరికో డైలాగ్ చెప్పించి 'స్వీట్ వాయిస్' అని మెచ్చుకున్నాడు. తన చెప్పు చేతల్లోవుంటే సినీనటిని చేస్తానని హామీ ఇచ్చాడు.

ఎంకయ్యమ్మ ఖరీదైన కోరికలకీ షరతులకీ ఆనందరావు అంగీకరించాడు.

మొదటి రెండు నాటకాలకీ రిహార్సల్సుకి వచ్చినపుడల్లా సరోజకి ఎంకయ్యమ్మ 'ఎస్కార్ట్'గా వచ్చేది. ఆ తర్వాత దీనివల్ల తన బిజినెస్ దెబ్బతింటుందనే అభిప్రాయంతో ఆనందరావుకి సరోజ బాధ్యత అప్పజెప్పింది.

ఆనందరావు దర్శకత్వమూ, క్రమశిక్షణా ఎంకయ్యమ్మకి నచ్చాయి—కాని ఇన్ని రిహార్సల్స్‌కి తిప్పి అతనిచ్చే పారితోషికం మాత్రం నచ్చలేదు.

ఒక నాటకాని కొచ్చే సొమ్ము వయస్సులో ఉన్నప్పుడు తనో రాత్రి సంపాయించే దానిలో సగం కూడా లేదనేది.

'బ్రాకెట్టు' సంపాదన కలవాటుపడిన దానికి మేళంలో అయిదు రూపాయల తాంబూలం ఎంత తేలిగ్గా కన్పిస్తుందో అంత చులకనగా వుందీ నాటకం కిరాయి.

అయితే మొదటిసారి నాటకకళాపరిషత్‌లో సరోజ ఉత్తమనటిగా బహుమతి నందుకున్నప్పుడు ఎంకయ్యమ్మ సంతోషానికవధి లేక పోయింది.

సినిమా ఛాన్సు ఇంకెంతో దూరంలో లేదనుకొంది—వెండి కప్పుని వీధి వీధంతా తిప్పి తీసుకొచ్చింది. ఆనందరావుమీద ఆమెకి నమ్మకం, కృతజ్ఞత పెరిగిపోయాయి.

అతనుకూడా అడిగినప్పుడల్లా చేతి చమురు వదిలించుకొని ఆ యింట్లో మంచిని పెంచుకుంటున్నాడు.

సరోజ ఆనందరావు అంగీకారంతో ఇతర సమాజాల్లోకూడా వేషాలు వేస్తుంది.

సమాజాల సభ్యులుకూడా సరోజనిచూసి రకరకాల వేషాలేస్తున్నారు—

ఆమె స్పర్శకోసం 'హీరో' వేషంవేసి నాటక ప్రదర్శన ఖర్చుల నన్నిటినీ భరించే వీరేశ్వరావులూ

బస్సుల్లో రిక్షాల్లో ఆమె పక్కనే కూర్చోవాలని పోటీపడే 'విలన్' పాత్రధారులూ

రిహార్సల్సులో హీరోయిన్‌తో గంటల తరబడి కబుర్లు చెపుతూ ఆమె తమ 'సెంటు' వాసనకే లోబడి పోతుందని భ్రమపడే గేలం గాళ్ళు.

సినిమా రంగంలో మేకప్‌మేన్ మొదలు

నిర్మాతవరకు ఎవరో ఒకరు తెలుసునని, సినిమా ఛాన్సు ఇప్పిస్తానని డాబులుకొట్టే డబ్బారాయుళ్ళూ—

హీరోయిన్ మోజుపడే చిన్నచిన్న వస్తువులు కొనిపెట్టి మోతుబరుల్లా పోజుపెట్టే మోజుబరులూ—

సరోజ స్పర్శకోసం, చూపుకోసం, మాట కోసం, చిరునగవుకోసం పలవరిస్తున్నారు— కలవరిస్తున్నారు—'కల' వరిస్తున్నారు.

పిచ్చెక్కిపోతున్నారు-మత్తెక్కిపోతున్నారు సరోజ పిలుపుకోసం-వలపుకోసం

సరోజ అంటీ అంటనట్టుగా, అందీ అందనట్టుగా జనాన్ని వెర్రెక్కిస్తోంది.

రంగస్థలంమీద నటిస్తోంది జనం మధ్య నటిస్తోంది బహుమతులు అందుకొంటోంది. 'బహు'మతులు పోగొడుతోంది.

ఆనందరావు రిహార్సల్సులో సరోజతో ఎంత 'స్ట్రిక్టు'గా వుంటాడో బయట అంత 'క్లోజు'గా వుంటాడు.

సరోజ ఆ ప్రాంతంలో అగ్రనటిగా చెలామణీ అవుతున్నా ఆర్థికంగా స్థిరపడలేదు— అంచేత రేడియో, ఫాను, కుర్చీలు మొదలైన ఫర్నిచర్ ఆనందరావే కొనిపెట్టాడు.

దీంతో ఆనందరావు సరోజని ఉంచుకున్నాడనే వదంతి అన్ని సమాజాల్లోనూ పాకి పోయింది. సరోజమీద జోక్స్, వెటకారాలు ఎక్కువయ్యాయి.

ఆనందరావు ఎంకయ్యమ్మ ముందు తల వంచుకున్నాడు. 'అంతగాడు తమకోసం చేస్తున్న ఖర్చునిచూసి కరిగిపోయిన ఎంకయ్యమ్మ ఉంచుకొంటే తప్పా?' అని ఎదురు ప్రశ్న వేసింది.

ఎంకయ్యమ్మ ప్రోత్సాహం ఆనందరావు రక్తాన్ని రగిల్చింది. ఆనందరావు డబ్బు ఎంకయ్యమ్మ ఆశని రెచ్చగొట్టింది.

ఎంకయ్యమ్మ పారం సరోజని దిగ్భ్రాంతు రాల్ని చేసింది. ఎదురు తిరిగింది. కాని ఎంకయ్యమ్మ మాటల్లో మంత్రం వుంది.

ఎంకయ్యమ్మ అనుకూలమైన వాతావరణాన్ని కల్పించింది. ఆ అవకాశాన్ని ఆనందరావు జారవిడుచుకోలేదు పదిహేనేళ్ళ కాలాన్ని వెనక్కి తరిమేసి సరోజని వెర్రి దాన్ని చేశాడు

ఆనందరావు సరోజని ఉంచుకున్నట్టు బహిరంగ ప్రకటన చేసెయ్యడంతో ఊహాగానాలకీ, కథలకీ కాలం చెల్లిపోయింది.

ఈ విషయం తెలిసి మొదట్లో ఆనందరావు భార్య బాధపడింది—ఆనందరావు మనస్సుని బాధపెట్టింది కాని కాలం గడిచే కొద్దీ గాయం మానిపోయింది.

ఇప్పుడు ఆనందరావు ఎక్కువగా సరోజ ఇంట్లోనే వుంటున్నాడు సరోజ ఎంతదూరం నాటకాలకి వెళ్ళినా ఎస్కార్టు ఆనందరావే.

ఒకో వసంతం గడిచిపోతున్న కొద్దీ ఎంకయ్యమ్మ ఆత్రుత పెరిగిపోతోంది. 'సరోజ ఇంకా సినిమనటి కావడంలేదే' అని.

ఎంకయ్యమ్మ కిచ్చినమాట నిలుపుకోవడం కోసం ఆనందరావూ సరోజకి వేషాలకోసం శక్తివంచన లేకుండా ప్రయత్నిస్తున్నాడు.

సరోజ ఆనందరావుకి తాళికట్టని భార్యయి ఆరు సంవత్సరాలయింది. సరోజ జీవితంలో ఏదో వెలితి అసంతృప్తి అశాంతి.

సరోజకి తల్లి కావాలనే కోరిక సినిమా ఛాన్సుకంటే అదే ఎక్కువయిన వరం !

కాని తను శాపగ్రస్త. ఆనందరావు తనని ఉంచుకోడానికి ముందే ఆపరేషను చేయించుకున్నాడట తల్లికి తెలిసికూడా చెప్పలేదు. అయితే, తనింక తల్లయే అవకాశంలేదు!

ఆనందరావు ఉంచుకున్నాడని తెలిసినా సరోజ అందంకోసం ఎగబడేవాళ్ళు తెగబడే వాళ్ళు అనేకమంది ఎంత ప్రలోభపెడుతున్నా ఎంకయ్యమ్మ గురి చెదరడంలేదు.

ఇంతమందిలో మందలో ఇన్నాళ్ళకి సరోజ చూపునీ వలపునీ ఆకట్టుకున్నవాడు మధు !

మధు ఆస్తిపరుడు కాదు. అందగాడు! ఉద్యోగస్థుడుకాదు 'ఎమ్మే' చదువుతున్న విద్యార్థి! వేషంవేసే అలవాటులేదు. హీరోయిన్

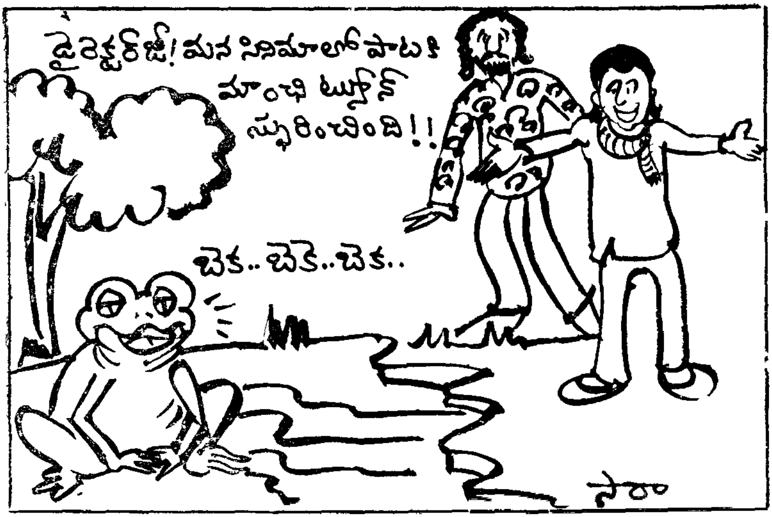

దగ్గరకూడా వెకిలి వేషాలు వెయ్యడు!

అతడు ఆనందరావు సమాజానికి ఈ మధ్య కొత్తగా వచ్చిన ప్రాంప్టరు.

తూచి తూచి మాట్లాడే మధు అంటే సరోజకి గౌరవం అతను ఆడగాలి పడని ప్రవరాఖ్యుడట! అతని నిగ్రహం ఏ నెఱజాణకయినా సవాలట!

అతను అప్పుడప్పుడు ..కథలూ, కవితలూ పత్రికల్లో ప్రచురిస్తుంటాడు.

అందర్లా సరోజని ఏకవచన ప్రయోగం చెయ్యడు ఒకటి రెండుసార్లు సరోజ పలికిస్తే మాత్రం సలహాయిచ్చాడు. సినీనటి అయితే సరోజని 'సౌందర్య' అని కాని 'స్వప్న' అని కాని పేరు మార్చుకోమన్నాడు- ఆమె అందానికా పేర్లు సరిపడతాయట!

మధు ప్రశంస సరోజ హృదయాన్ని స్పందింపజేసింది మనస్సు 'మధు' రానుభూతులతో నిండిపోయింది.

అయితే అంత ప్రవరాఖ్యుడూ తన అందం ముందు కదిలిపోయాడన్నమాట తనంటే ఎంత ఇష్టం లేకపోతే అలా మెచ్చుకుంటాడు?

ఆ తర్వాత అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా సరోజ 'సౌందర్య'యై మధుని నవ్వించింది. కవ్వించింది.

'ఇనుప కచ్చడాల్ కట్టిన మునిముచ్చు లెల్ల

పడుచుదనం పడగవిప్పింది కోరికలు బుసకొట్టాయి.

ఆ తర్వాత అవకాశాల పొదరిళ్ళలో ఒదిగిపోయారు. అమృత కలశాల్ని ఆస్వాదించారు

ఇప్పుడు సరోజ వసంత కోకిలలా—పురి విప్పిన వనమయూరంలా—వెన్నెలలో చకోరంలా అందాన్ని ఆనందాన్ని దోసిలతో తాగుతోంది!

సరోజ మధుల ప్రణయం సంగతి మళ్ళీ లోకానికి పని చెప్పింది అంతా చెవులు కొరుక్కున్నారు.

పుకారు తెలిసినా ఆనందరావు మధుని అనుమానించలేదు. ఎంకయ్యమ్మ మాత్రం సరోజని హెచ్చరించింది.

ఆ రోజు ఆనందరావు ఓ శుభవార్త మోసుకొచ్చాడు. ఆ వార్త విన్న ఎంకయ్యమ్మలో 'ఆనందం' కట్టలు తెంచుకొంది. అతని మిత్రుడు తీస్తున్న భారీవర్ణ చిత్రంలో 'సరోజ'కి ఉప కథానాయిక వేషం ఇవ్వడానికి అంగీ

కరించాడు—వచ్చే నెలలో షూటింగు ప్రారంభ మవుతుంది.

అంత మంచివార్త విన్నా సరోజ ఎగిరి గంతెయ్యలేదు. సరోజకి నీర్సంగా వుంది. అవసరంలేదని మొత్తుకుంటున్నా డాక్టర్ని తీసు కొచ్చాడు ఆనందరావు.

డాక్టరు చెప్పిన వార్త విని ఆనందరావూ, ఎంకయ్యమ్మ నిశ్చేష్టులయారు—సరోజ నెల తప్పింది!

ఆనందరావు తోక తొక్కిన త్రాచులా లేచాడు. రేచులా రెచ్చిపోయాడు. గ్రీష్మకాలపు సూర్యుడిలా నిప్పులు కక్కాడు

చాలసేపటికి తేరుకున్న ఎంకయ్యమ్మ అతన్ని శాంతింపజెయ్యడానికి విఫలయత్నం చేసింది!

సరోజ మొగం వర్షర్తు మేఘమయింది. ఆనందరావు ఎన్నిబూతులు తిట్టినా ఆమె బదులు చెప్పలేదు.

ఆనందరావు బాధపడుతున్నది సరోజ రంకుతనం చేసినందుకు కాదట. తనకు అప్ర తిష్ఠ వస్తుందనట!

'అయితే పెళ్ళాం వుండగా మరొకర్ని ఉంచుకోవడం మాత్రం ప్రతిష్ఠా?' అని సరోజ అడగలేక పోయింది.

సరోజని నిజం చెప్పమని నిలదీశాడు—ఆమె మధుపేరు బయట పెట్టింది.

'ఇంత డబ్బుపోసి నిన్ను పోషిస్తున్నప్పుడు కృతజ్ఞత వుండొద్దూ! కుక్కకంటె హీనం' చెడదిట్టాడు ఆనందరావు.

'నీ పెళ్ళాం నిన్నంత డబ్బుపోసి కొనుక్కు న్నప్పుడు నీకు మాత్రం కృతజ్ఞత వుందా?. నువ్వు చిత్తకార్తి కుక్కకంటె అన్యాయం కాదూ? విలాసం మగాడి హక్కయితే ఆడ దానికి కనీసకోరిక ఉండకూడదూ?' అని ఎదురు ప్రశ్న వెయ్యలేకపోయింది సరోజ! నీళ్ళు నమిలింది.

కోపంతో ఒళ్ళు తెలియని ఆనందరావు సరోజని బెంపపెట్టు పెట్టి నీకూ నాకూ 'చెల్ల'ని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత 'ఇంత తెలివి తక్కువ పీనుగ వనుకోలేదు' అని సరోజని చివాట్లుపెట్టి ఇంకా ఉక్రోషం ఆగక ఒళ్ళుహూనం చేసింది ఎంక య్యమ్మ.

మర్నాడు సరోజ మధును కలుసుకొంది. జరిగిన సంగతి చెప్పింది. పెళ్ళి చేసుకోమని బ్రతిమలాడింది. 'నువ్వు పతితవి. నేను పేద వాడినయినా నాకు వంశం మర్యాద ఉన్నాయి' అన్నాడు.

పోనీ ఎక్కడి కయినా లేచిపోదామంది. ఆ వార్త తెలిస్తే బి. పి. రోవున్న తన తండ్రి చచ్చిపోతాడన్నాడు.

కనీసం జీవితాంతం తనని ఉంచుకోమంది. రెండు సంసారాల్ని పోషించడం తన వల్ల కాదన్నాడు. 'ఎబార్షన్' చేయించుకోవడం మంచిదని సలహా ఇచ్చాడు.

సరోజ మస్తిష్కం మొద్దుబారిపోయింది. తను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమించినవాడు ఇంత అవకాశవాది, పిరికివాడు అనుకోలేదు.

మధు మళ్ళీ కనిపించకుండా సరోజకి దూర మైపోయాడు.

వారం పదిరోజులకే ఆనందరావుకి మాత్రం సరోజమీద గాలి మళ్ళింది. సరోజ గర్భస్రావం చేయించుకొంటే తమ పాతసంబంధం తెగి పోదన్నాడు. ఆమె తల్లి కాకూడదనే అతని ఆంక్ష.

సరోజ వినిపించుకోలేదు, ఆనందరావుమీద పురుషజాతిమీద విరక్తి పెంచుకొంది. ఎంక య్యమ్మచేత చెప్పించి చూశాడు అయినా ఆమె నిర్ణయం మారలేదు.

సరోజ ఆశ పుట్టబోయే 'బాబు' మీద తనకి 'బాబు' పుట్టి ఈ రొచ్చు బ్రతుకునుంచి విముక్తి కలిగించాలి. బాబుకి తల్లీ తండ్రీ నే అయిపెంచుతుంది బాబు తమజాతికే మణి దీపం కావాలి.

మాతృత్వంలేని మగువకీ, పూలు పుయ్యని మొక్కకీ అర్థం అందంలేదు ఈవరంకోసమే తను సాహసించింది. అందుకే తన శరీరాన్ని

కామించిన వాళ్ళిద్దరూ దగాచేసి వెళ్ళిపోయినా తొందరపడి 'ఆత్మహత్య' లాంటి నిర్ణయం తీసుకోలేదు!

* * *

సరోజ ఆత్మహత్య చేసుకోలేదు.

ఆనందరావు మళ్ళీ యింకోరోజు పాత పాటే అందుకున్నాడు. "నువ్వు అబార్షన్ చేసుకోక తప్పదు." అన్నాడు.

తనలో పెరిగే తన 'బాబూ' తన 'ప్రాణమూ' రెండూ ఒకటే అన్నట్టు, తన ప్రాణం వదులుకోవడం ఇష్టంలేనట్టు సరోజ మొండిగా నిలబడింది.

"నువ్విట్టాగే బతికి బట్టకట్టడం చానాకష్టం" ఆనందరావు, ఎంకయ్యమ్మ కోరస్‌లాగా అన్నారు.

"ఇప్పుడు ఎంగిలికూడు తిని కడుపుతెచ్చుకున్నావు. మమ్మల్ని కాదంటే రేప్పొద్దున వీధుల్లో "

'ధూ' సరోజ ఓర్చుకోలేక ఉమ్మేసింది. ఉమ్ము మీదబడ్డ ఆనందరావు ముఖం తెల్లబోయింది. వెంటనే సరోజ జుట్టుపట్టిలాగి నాలుగు తందామనుకున్నాడు గాని ఆమెముఖంలోని తీవ్రత్వాన్ని చూసి జంకాడు.

"మీ బెదిరింపు ఏమిటి? మిమ్మల్ని వదిలిపెడితే నా బ్రతుకు నేను బ్రతుకలేను అనేగా? మీరన్నట్టు వీధుల్లో అడుక్కుని ఎంగిలికూడు తినే బతుకుతాను. అంతేగాని ఆ కూటికోసం నా కడుపులో పెరిగే నా 'బాబు'ను మాత్రం చంపుకోను. వాడు పుట్టి పెరిగిం తర్వాతయినా నన్ను వీధుల్లోనుండి ఏదో ఇంట్లోకి తీసుకువెళతాడు. నా ఆశ వృధాకాదు!" సరోజ ఈ మాటలు అంటూ చరచరా నడిచి అవతలికి వెళ్ళిపోయింది.

స్థాణువుల్లా నిలబడిపోయిన ఆనందరావు, ఎంకయ్యమ్మ తేరుకోవడానికి కొన్ని నిమిషాలు పట్టింది.

తేరుకున్న తర్వాత ఆనందరావు మనస్సు ఘోషిస్తూ ఇలా అనుకుంది—

"మొక్కలు రెండురకాలు—

పూలుపూసేవి—పుష్పించనివీ.

పెరట్లో అందం కోసమే క్రోటను మొక్కలు

వాటికి పువ్వులూ కాయలూ వుండవు. ఉండకూడదు.

వాటిని నాలాంటి సౌందర్యారాధకులు యెత్తుగా యెదగనివ్వరు కూడా.

సాని బ్రతుకులుకూడా ఇంతే అనుకున్నాడు.

మరి దీని సంగతేమిటి?

ఈ క్రోటను మొక్క పూలు పూస్తాను, కాయలుకాస్తానని అంటోందేమిటి విడ్డూరంగా!"

ఆనందరావు మనస్సు ఇలా అనుకున్నదని సరోజ తెలుసుకునివుంటే, "హోరి అమాయకుడా! కాలం వెనక్కి నడవడం లేదు. అది ఎప్పుడూ ముందుకే వెళ్తుంది. సైన్సు ఎంతో పురోగమించింది. మేధావులు కష్టపడితే క్రోటన్ మొక్కలచేత పూలో కాయలో కాయిస్తారు" అని సమాధానం ఇచ్చివుండేది. □

(వి) చిత్ర విజ్ఞానం

ప్రేమమందు

ఈ మందుకు చాలా పేర్లున్నాయి. అవి క్వాలూడ్, సోపార్, పారెస్ట్, ఆప్టిమిల్, సోమ్నాఫాక్!! ఇవి అమెరికాలోని ప్రతి మెడికల్ షాపులోనూ దొరుకుతాయి. ఈ మందులోని ముఖ్యమైన రసాయన పదార్థం "మెతాక్వాలోన్." ఒక విధమైన మత్తునీ,ఆనందాన్నీ కలిగిస్తుంది. ప్రేమికులు వాడితే వారి స్వర్గసుఖాలకు అంతే వుండదు. అమెరికాలోని ప్రతిస్కూలూ, ప్రతి కాలేజీ విద్యార్థీ విద్యార్థినులు దీన్ని యీ మధ్య విరివిగా వాడుతూ చదువులు మానేస్తున్నందువల్ల అమెరికన్ మెడికల్ సంఘం (**AMA**) యీ మందు వినియోగాన్ని తగ్గించడానికి తగిన చర్యలను తీసుకుంటున్నదిప్పుడు!!